

Čís. 11573.

Postupem k inkasu nenabyl postupník práva k postoupené pohledávce nedopouštějícího výkon exekuce ve prospěch postupitelova věřitele (§ 37 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 349/31.)

Žaloba, by byla proti žalobci prohlášena za nepřipustnou exekuce na pohledávky, jež prý byly žalobci postoupeny, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání je opřeno jen o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Při tomto důvodu jest vycházeti ze zjištění nižších soudů. Vychází-li se z nich, jest správný úsudek odvolacího soudu, že sporným postupem nebyly převedeny zabavené pohledávky z majetku postupitelky firmy K. (dlužnice) do majetku žalobkyně jako postupnice, ježto základem postupu nebylo právní jednání směřující ke konečnému přechodu majetkové hodnoty z postupitele na postupníka, jakož je tomu při koupi, směně, daru atd., nýbrž jeho základem bylo právní jednání, podle jehož obsahu neměl býti majetek žalobkyně jako postupnice zvětšen o postoupené jí pohledávky, nýbrž postup se stal jen k inkasu postoupených pohledávek, z důvodu zmocnění (srov. rozhodnutí čís. 10.057 sb. n. s.), takže postupem tím nenabyla žalobkyně práva k postoupeným pohledávkám, nedopouštějícího výkon exekuce. Není proto vylučovací žaloba podle § 37 ex. ř. opodstatněna a byla právem nižšími soudy zamítnuta.

Čís. 11574.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).
 Jest ponecháno především dohodě stran, by stanovily dobu nastoupení dovolené (§ 17 zák.) se zřetelem na dobu přiměřenou provozovacím poměrům, a to včasné — to jest v přiměřeném čase před poskytnutím a nastoupením dovolené. Nedohodnou-li se strany o době nastoupení dovolené, jest stanoviti čas nastoupení dovolené soudem se zřetelem k zvláštním poměrům toho kterého případu tak, by sice především byly chráněny zájmy provozu podniku, ale by zároveň bylo dbáno i toho, že dovolená má poskytnouti zaměstnanci možnost, by se zotavil.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 353/31.)

Žalobce, sládek pivovaru, domáhal se na majiteli pivovaru, by byl žalovaný uznán povinným poskytnouti žalobci dovolenou v době od 1. května 1930 do 31. října 1930, při čemž žalovaný sám určí, kdy má

žalobce za této doby dovolenou nastoupiti. Procesní soud první stolice uznal rozsudkem ze dne 6. června 1930 podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jádrem sporu jest právní otázka, zda žalobci přísluší proti žalované zaměstnavatelce zákonný nárok, by mu stanovila nastoupení dovolené podle § 17 zákona ze dne 16. ledna 1910 čís. 20 ř. zák. právě jen v době od 1. května do konce října 1930. Dovolatel v podstatě správně dovozuje (opíraje se při tom o výklady Mayera a Grünberga v komentáři k zákonu o obchodních pomocnících str. 215 a 216), že doba nastoupení dovolené v tom kterém služebním roce není v § 17 blíže stanovená a že zákon ponechává především dohodě stran, by stanovily nastoupení dovolené se zřetelem na dobu přiměřenou provozovacím poměrům, a to včasné — to jest v přiměřeném čase před poskytnutím a nastoupením dovolené. V § 17 zákona čís. 20/1910 ř. zák. se sice mluví jen o zřeteli k provozovacím poměrům a není tam výslovně řečeno nic o zájmu zaměstnancově, avšak, uváží-li se, že účelem dovolené jest zaměstnancovo zotavení a že si zákon přeje dohodu obou stran, neponecháváje libovůli zaměstnavatelově, by čas nastoupení dovolené stanovil jednostranně, jak sám chce, plyne z toho, že jest doba nastoupení dovolené, nedohodnou-li se o ní strany samy, stanoviti soudem se zřetelem k zvláštním poměrům toho kterého případu tak, by sice především byly chráněny zájmy provozu podniku, ale by zároveň bylo dbáno i toho, že dovolená má poskytnouti zaměstnanci možnost, by se zotavil, a že tudíž, pokud to provoz podniku dovoluje, dovolená nemá připadnouti do doby pro zotavení zaměstnancovo naprosto nepříznivé a nevhodné. Připomenouti jest, že zákon čís. 20/1910 ř. zák. nemá vůbec podobné ustanovení jako na příklad pozdější zákon ze dne 3. dubna 1925 čís. 67 sb. z. a n. (v § 12: »Dovolená udílí se zpravidla v období od 1. května do konce září«) a zákon ze dne 1. července 1921 čís. 262 sb. z. a n. (v § 10: »Dovolené buďtež pokud možno udílěny v době od 1. května do 31. října«). Souzený případ ovšem názorně ukazuje, že dovolávání se soudcovského rozhodnutí o době nastoupení dovolené nemá praktický význam, neskončí-li se spor před uplynutím doby zaměstnancem požadované. Dovolatel sám přiznává, že zájmy podniku předcházejí zájmům zaměstnance na zotavení a že zaměstnanec musí, nejde-li na straně zaměstnavatelově o zřejmý šikanosní odpor proti udělení žádané dovolené, vyjíti v tom směru zaměstnavateli vstříc, ale tvrdí, že v souzeném případě lze opravdu mluvit na straně žalované o šikanování. Leč toto jeho tvrzení nemá oporu ve výsledcích jednání. Žalovaná prohlásila hned od počátku ochotu, poskytnouti žalobci dovolenou v období od 1. listopadu do konce dubna, kdy jí to umožňují provozní poměry jejího pivovaru, a odpírala stanovení dovolené v období žádaném žalobcem jen se zřetelem na zájmy provozu svého podniku, tedy z důvodů zákonem uznávaných. Naproti

tomu žalobce uplatňoval jako jediný důvod, proč potřebuje dovolené právě jen v období od začátku května do konce října, svou srdeční chorobu, kterou prý lze léčit jen v době letní v lázních. Žalobce však nevedl, v čem vlastně jeho srdeční choroba záleží, a nesložením zálohy sám zavinil, že nebyl proveden znalecký důkaz o tom, zda je skutečně churav a zda je jeho léčení v lázních v letní době nezbytné. Mimo to jest mu připomenouti, že je všeobecně známo, že srdeční choroby lze léčit v kterékoli roční době, že léčení nemusí býti prováděno právě jen v lázních, že některé lázeňské ústavy jsou nemocným přístupny po celý rok a že ostatně, byl-li žalobce skutečně tak nemocen, že potřeboval nutně lázeňského léčení, měl na vůli, by si vyžádal zdravotní (nemocenskou) dovolenou (§ 8 zákona č. 20/1910 ř. z.), kterou nelze ztotožňovati s pravidelnou každoroční dovolenou na zotavení, příslušející za podmínek v § 17 vytčených každému obchodnímu pomocníkovi, ať je zdrav anebo churav. Není proto oprávněnou dovolatelova výtku, že ho žalovaná šikanuje odpíráním dovolené v době jím požadované, a nelze ani důvodně míti za to, že dovolená v období od 1. listopadu do konce dubna by připadla do roční doby pro žalobcovo zotavení naprosto nepříznivé a proto pro něho nepřijatelné. Pak zbývá jen zájem provozu podniku, na němž má ovšem záležeti nejen jeho majiteli, nýbrž i jeho zaměstnancům, najmě, jde-li — jako v tomto případě — o vedoucí sílu. Žalovaná tvrdila, že provozní poměry jí umožňují dáti sládkovi dovolenou jen v období od 1. listopadu do konce dubna, a ze zjištěných okolností neplyne, že zájem provozu pivovaru nevyžadoval, by žalobce konal službu jako sládek v době od 1. května do 31. října 1930. Je-li tomu tak, nebyl žalobce oprávněn, by zaměstnavatelku soudně donucoval, by mu poskytla dovolenou právě jen v žádané jím době, která jest provozovacím poměrům podniku nepříznivější než ostatní doba roční. Soud však byl jeho žalobní žádostí podle § 405 c. ř. s. omezen, takže nemohl nastoupení dovolené určit do jiného ročního období, než bylo žalováno, a není-li žalobní nárok oprávněn tak, jak zní, nezbylo, než žalobu zamítnouti.

Čís. 11575.

Bylo-li před válkou místo kupní ceny ujednáno placení doživotního důchodu, stihá zhoršení měnových poměrů zcizitele.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1932, Rv I 450/31.)

Žalobce a jeho manželka prodali smlouvou ze dne 13. května 1914 žalovaným hostinec a vymínili si místo kupní ceny placení doživotního ročního důchodu 10.000 K r. m. ve čtvrtletních lhůtách. Žalovaní platili důchod v československých korunách. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by bylo uznáno právem, že doživotní důchod 10.000 Kč ročně náležející žalobci má býti žalovanými placen tak, že za jednu korunu mají býti placeny čtyři koruny československé a že žalo-